

MARX KÁROLY
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Központi Könyvtára
Telefon: 176-825
1828 Budapest 5. Pf. 469

Egyetem polgári egyesüljete!

KILUB

AZ MKKE KÖZGÁZ KLUB HETILAPJA

1985. december 2.

IX. évfolyam II/10. szám.

Mottó: Belépés nem csak
tornacipőben.

MECCS

- Jó lenne labdába rúgni...

ÖZLŐNY

MARLEN HUCIJEV: MI, HUSZÉVESEK /1963/

...A film cselekménye nehezen elmondható. A fiatalság útkeresése, bizonytalanságai és felelősségvállalása, az egyén szerepe, helye a társadalomban: ezekre a kérdésekre keres választ.

Szergej letöltötte katonaidejét, hazaérkezik Moszkvába. Az üres utcák, a lakás, anyja, barátai; első találkozás a "civil" élettel; a városnak, környezetének újrafelfedezése - ezek első nagy élményei. Bele kell illeszkednie a társadalomba, rá kell találnia az értelmes élet útjára. Hetek múltával megszokottá válnak a reggeli elindulások, a barátai, a munkahely mérőműszerei, a szórakozás, s az új élet gépiis rendjét csak néha bontja meg egy-egy jelentősebb esemény: az első fizetés, találkozás egy lánnyal. Aztán szinte észrevétlenül itt a tél. Szergej nyugalma alatt egyre gyűlik a türelmetlenség: hol vannak a feladatok, amelyek kiemelnék ebből a körforgásból, a mindennapok apró problémáiból. A május elseje, az ünnep mintha kimozdítaná közülük: találkozás a már egyszer látott lánnyal, az éjszaka forgataga, szerelmük kezdete. De az ünnep elmúlik, és a hétköznapi józan világánál a szerelem sem ígér zavartalan örömet... Szergej egyedül marad. Magányosságában apját idézi meg, aki elesett a honvédő háborúban:

- Harcolni akarok, ahogy te harcoltál - szól a fiú.
- Ne tedd - feleli az apa.
- Hát mit tegyek?
- Élned kell.
- De hogyan?
- Te hány éves vagy? - kérdezi az apa.
- Huszonhárom.
- Én meg huszonegy - mondja az apa.

A fiú rájön, hogy nincs más, akibe kapaszkodni lehetne, aki tanácsokat adjon: önmagának, társainak kell megkeresnie a feleletet a kérdésre, "hogyan éljünk".

...Hucijevet érdekelte a húszévesek világa, az a nemzedék, amelyik kisgyermekként élte át a háborút, és szokásaiban, viselkedésében, öltözködésében és gondolataiban a ma gyermeke.

...A Mi, húszévesek hitelességének fontos eleme, hogy nem általánosságban "a" várost látjuk, nem a filmesek kénye-kedve szerint összeválogatott helyszíneket. A film az Iljics-negyedben játszódik /innen a film első címe is/, Moszkva egyik kerületében, amely az 1905-ös forradalom kirobbanásának, a forradalmi harcoknak a színhelye; erre utal a film kezdőképe, a három vöröskatoná, akik lassan elsétálnak előttünk, és szinte észrevétlenül változnak át a főcím alatt három mai fiatal képére.

...A Szovjetunióban negyven éven keresztül a montázs volt az egyed-uralkodó, a filmművészetnek ez a kifejezőeszköze tökéletesen megfelelt a forradalmi idők szellemének: agitativ ereje valamint gondolatok, igazságok, jelszavak megfogalmazására való alkalmassága a néptömegek meghódításának is elsőszámú művészi eszközévé tették. A társadalom sokrétű fejlődésének idején azonban árnyaltabbá, gazdagabbá, sokrétűbbé válik a művészet is. A fiatalabb szovjet filmművészek is követik azt az utat, ahol - Bazin szavaival élve - "tilos a montázs". Ez nem divat, hanem a világ összetettségének tükrözésére tett kísérlet. Tudásunk a világról bővül, szétfeszíti a sémák kereteit. A világ felfedezése, megértése, megérzése erőfeszítést kíván valamennyiunktől: nézőtől és filmalkotótól egyaránt. A fiatal filmművészet - Godardtól Formanig - ezt az erőfeszítést tükrözi.

Hucijev filmje mérföldkő ezen az úton.

/Kézdi-Kovács Zsolt: Egy nemzedék önarcképe, Filmkultúra 1966/3./

Beszélgetés Wim Wenderssel

...- Hogyan született meg a film címe: Párizs, Texas?

- Ez is kapcsolatban van az ötlettel, hogy egy férfi állandóan utazik, teljesen impulzív módon. En is egy kicsit ilyen voltam, amikor ezen a filmen gondolkoztam. Elkezdtem írni egy ötvenoldalas történetet, nem forgatókönyvet, hanem novellát. Ez úgy 79-ben vagy 80-ban lehetett, a mű címe "Motelek" volt, és egy céltalan bolyongó emberről szólt, akinek semmi más támpontja nincs, mint egy autótérkép, ami alapján eldönti, merre tovább. Egyébként elkezdtem összegyűjteni a neveket, így pl. 22 Párizst irtam össze az Egyesült Államokban. Legalábbis ennyit találtam, lehet, hogy több van. 16 Berlint találtam, és hasonlókat. Ezt minden európai városnévvel megcsináltam, amit megtaláltam az Egyesült Államok térképén. És Párizs győzött. ...

- Miért választotta Harry Dean Stantont?

- Harry Deane gondoltam először, de féltem, hogy egy kicsit túl öreg. Aztán Sam egészen véletlenül találkozott vele Santa Fé-ben. Együtt töltötték egy estét, és jól berúgtak. En akkor Tokióban voltam, de amikor legközelebb megint Travis szerepére került a szó, Sam azt mondta, most, hogy ismeri Harry Deant, nagyon jól el tudja képzelni ebben a szerepben...

- Beletelt egy kis időbe, de végül megírtam és elküldtem egy filmnovellát Sam-nek. A film második részét. Főleg a peep-show koncepciójából született meg Jane végleges természete. Minden előző változatban ő volt a történet áldozata.

- Ami történt, az ő elhatározásából történt?

- Ő nem dönt az események mellett, inkább csak elfogadja azokat... és ezt az életmódot múltjával együtt. Természetesen ő nem csak azért dolgozik ebben a furcsa intézményben, hogy pénzt keressen, hanem természetében, múltjában van valami, ami miatt szüksége van erre a helyzetre, amibe belekerült...

- És Nastassja texasi akcentusának ötlete is része a kockázatvállalásnak?

- En soha nem mertem volna ezt felvetni, hiszen ő még soha nem járt Texasban, és szerintem ez egy olyan tájszólás, amit nem olyan könnyű megtanulni... Nastassja jött hozzám két nappal a forgatás előtt: "Nem lenne rossz, de lesz időd megtanulni?" Nem mondott erre semmit, Harry Deannel gyakorolt, és a forgatás napján azt mondta: "Szeretném, ha megpróbálnánk". Egy teljes tekercset vettünk fel, és tényleg meglepő volt. Volt egy pár texasi a stábunkban, mindannyian elképedtek. "Tökéletes"...

Interjú Nastassja Kinskivel

- Hogyan képzelte el Jane történetét a film előtt?

- Egész naplót irtam arról, mi történt vele előtte. Azt hiszem, olyan fiatal lányt volt, aki talán Európából jött, s találkozik egy férfival: úgy tűnik, minden lehetséges, előtte lehetetlennek hitt dolgok történnek meg vele, élni kezd. Olyan férfival találkozik, aki meg tudja nevetetni, nincs semmi habozás, nincsenek kérdések, miérték és hogyanok. A férfi számára ő egy olyan lány, aki életet ad neki; a férfi szerelmével ajándékozza meg. De ahogy a gyerekek megszületik, a férfi megváltozik. Ha egy férfinak szüksége van valakire, akkor annyira ráakaszkozik, hogy szerelme furcsává, tolakodóvá válik. A szerelem lehet olyan fenyegető, olyan terhes, hogy az ember már nem kap tőle levegőt. Ugy láttam ezt a történetet, mint egy pókhálót, amely körül fogja ezt az asszonyt, és gyermekét. A férfi nem hagyja, hogy a világ megérintse, megrontsa őt, s kész mindenütt jelenlévő szerelmével elpusztítani azt, aki számára a világon a legfontosabb, a nő pedig beleőrül.

dühkitörései vannak, nem tud így élni tovább, s gyermekét sem képes szeretni... Elhagyja a férfit is, a gyereket is, bár jó kezekben hagyja, ilyen értelemben tehát nem hagyja el teljesen...

- Mit gondol a film befejezéséről?

- Számomra ez az igazi szerelem s az újrakezdés lehetőségének a jele. Travis gesztusa segít Jane-nak abban, hogy újra szeretni tudja őket. A gyerek a legfontosabb dolog egy nő életében; ha nincs gyerek, nincs többé élet sem, csak lelki kínok maradnak...

- Az utolsó jelenetben több percen keresztül tükrök előtt játszik. Milyen hatással volt ez Önre?

- Nagyon furcsa volt nézni magam, olyan volt, mintha magamnak beszélnék... De sokat segített az, hogy trükk nélkül csináltuk meg. Ilyenkor az ember teljesen elszigeteltnek érzi magát a külvilágtól. Néha úgy tűnt, mintha a hangok az ember bőre alól jönnének... Az ember megszokja, hogy nem látja azt, akihez beszél, s a képzelet felülmúlja a fizikai érzékelést...

Ha csak egy hangot hallunk, mint a vakok, sokkal érzékenyebbé válnunk arra, amit hallunk... Itt ugyanez volt a helyzet. Ha közben mindig erre a mondatra gondoltam: "Mindén férfi a te hangodon szólalt meg". A lányoknak napról napra változniuk kell s Jane jól tud tettetni, nagyon jó szidésznő... De azt hiszem, ha a férfiak hagytak rá valamit, azt mindig Travisszel kapcsolta össze...

A film esztogatójából OLLÓZTA: Nagy Gábor

ŐSZI KÉP

I bolya bújik meg az avar alatt,
F enyegető szelek felette suhannak,
J átegzadosó őzek reá nem tapodnak,
U tjukat kémlelik s továbbíromodnak.
S imogató szellő mozgatja az ágat,
Á gról-ágra madárrajok szállnak,
G ondtalan órák, napok, hetek múltak,
I tt az idő, hát ők is elindulnak.

P ásztorórán jár a holdnak sarlaja,
A latta paripák robogó moraja.
R ohanva lépnének egy újabb út felé,
L ábbéklyót vetnek a lábaik elé.
A ggdó szemekkel keresnek kiutat,
M agukba fojtva a szót, ami kimaradt...
E redmény kevés, a sokból mi megmaradt,
N ehéz elhinni, de hiába akarát,
T örvényt hontani nem szabad./?/

1984. november 26.

/rimó/

MKKE Klub Közlöny

Készült: 1000 pld.-ban

az MKKE

sokszorosítójában

Fk.: Kovácsné

Andikovszky Irén

Psz.: Rimóczi Károly

Készítették: Nagy Gábor,

Optima Electric, Und per

per Sirály, Tast Ex, itá.

Gyertek!

Mindenkit szeretettel vár programjain a

KÖZGÁZ KLUB

BOHUMIL HRABAL:

GYÖNGÉD BARBÁROK

EURÓPA-

ZSEBKÖNYVEK

SOROZATBAN JELENT MEG

KÖNYV

A szerzőnek írt olvasói levelekből:

"Hrabal úr, higgye el, amióta olvastam a könyvét, nincs egy perc nyugtom, szüntelenül gyötör és üldöz az a kimondhatatlan szépség, törekenység, fájdalom, bölcsesség, a fenébe is, maga egy szent."

"Te undorító alak, te szenilis trotty pubertás hajlamokkal, te szermermetlen disznó, a dutyiban vagy a diliházban a helyed."

"Mintha áttetsző, kristálytisztá vizet kortyoltam volna, Ujjongtam olvasás közben. Már rég nem éreztem a szívem táján ilyen melegséget."

"Te mocskos disznó, akit manapság mindenki az egekig magasztal, mikor hagysz fel már végre azzal, hogy gusztustalan perverzitásaidal mérgezd az emberek lelkét?"

"Hrabal úr, könyvével ma visszaadta az életkedvenet, felrázott álmos, tompult rezignáltságomból, valamiféla tisztító tinktúrát, elixirt csöpögtetett belém."

"Elegünk van Hrabalból! - ez a tisztességes emberek jelszava. Ne hidd, hogy dicsőséged az édig nő. Te szarházi! Te göndör disznó! Az ördög vigyen!"

"Nem akarok összehasonlitásokat tenni, de maga tényleg a Vancurák, a Ladislav Klimák, a Hasekek, a Kubinok családjából való."

A szerző az olvasói levelekről:

"Egy perzsa király, akit udvari költője dicsőítő versében a naphoz hasonlított, szóval ez a perzsa király a vers hallatán megjegyezte: Iasanoforosom tagadja ezt. Az Iasanoforos perzsául azt jelenti, hogy éjjeliedény. A régiek tehát jól tudták, hogy minden ember portréját dicsősége és gyalázata dialektikus egysége alkotja. Mi, huszadik századiak hajlamosak vagyunk rá, hogy magunkban csak a dicsőséget, másokban viszont csak a gyalázatot lássuk meg. Márpedig ez a káosz kezdete. Térjünk hát vissza az ember dialektikus portréjához mint minden dolog egyedüli mércéjéhez!"

Részlet a könyvből:

"Legszívesebben a központi fűtésnél dolgozó fiúkhoz mentem, akik úgy oda voltak láncolva munkájukhoz, mint kutya az ólhoz, egyetemi végzettségű emberek, akik munka közben koruk történelmét írták, amolyan szociológiai felméréseket, itt, a pincékben tudtam meg, hogyan néptelenedett el a negyedik rend, hogy a munkások alulról a felépítménybe mentek, az egyetemet végzetek viszont mint munkások dolgoznak. De legszívesebben a csatornatisztítókkal barátkoztam, két akadémikus dolgozott ott, s amellet könyvet írtak a kanálisokról és kloákákról, amelyek ott húzódnak és keresztezik egymást egész Prága alatt, itt tudtam meg, hogy vasárnap merőben más fékális ömlik a podhabai tisztítóállomásra, mint hétfőn, minden hétköznapnak megvan a maga jellegzetessége, és így grafikont lehet készíteni a fékáliaátfolyásról, az óvszerek előfordulásából visszamenőleg meg lehet állapítani, mely prágai negyedekben közöszülnek többet és melyekben kevesebbet, de engem az az akadémiai beszámoló ragadott meg legjobban, amely arról szólt, hogy hogyan vivnak a patkányok pont olyan totális háborút, mint az emberek,..."

HAZAÉRKEZÉS

MOLNOS LAJOS

Hát megérkeztél, gyermek.
Rég várunk.
Sokan elmentek már
a rád várók közül.
Vissza a földre, gyökerekbe.
De mindig maradt valaki.
Mert meg kellett várnunk téged,
hogy megörzött jussodat
átadhassuk neked.
Vegyed hát őket:

Az egyik darab kő -
 legyen fegyvered is.
A másik darabka föld -
 legyen menedéked is valahol.
A harmadik csillag -
 legyen a sorsod.
A negyedik fűszál, az ötödik szellő,
a hatodik forrás,
és mi, rád várók vagyunk a hetedik.

Te, ki végre megérkeztél,
örökségment ennyit hagyunk neked.

El ne tékozzol,
gyermek!

BAGATELL

Ketten
vagyunk
a fiam
meg én

tavasza
van kint
a Nap
ragyog

a fiam
beszél
s én
gügyögni
tanulok.

ÁLLAPOT

Ó
éveim
szaporodó
s elfogyó
érveim

elfelejtett
felkiáltójelek
szaporodó
konok
kérdőjelek

félek
s megnyugtató
ez a félelem
van
amit
feltenem...

KÜNYÖRGŐ ÉNEK

József Attila emlékére

...tojfogaimat kiköptem réges-régen
s család egérke nem adott
helyükbe vasfogat
és mégis
hiszékenyen köbözök harapok
naponta
én is -

a némaság ezüst kalitkájában
mint örült vak madár
kering
hajong

a szárnyas gondolat
szívenre kúszik tompán
írdatlan vonatok
scrkenne bár a vér
s futna ki belőlem cseppig
mint fűgő higanyszál
s loocsanna ki epe velő

halott szavak tetemeitől
rothadni kezd az agyvelő

és csak a láz-tánc
és csak a tompán kúszó
írdatlan vonatok
helyeknek súlya alatt
összezsorpan az íves gondolat
s mint üszkös gerenda
a tűzvész után
ha már se ablak se ajtó se fal
mered önmagára bambán
a cölptalaná lett értelmom
keresztbe fordultak mind
az ösvények utak

testvérek
ne engedjétek el
fogjátok keményen a kezemi...

ZSEZSÉNEK LEVÉL

... a belőlem kihajló
boldog mozdulások
hogy körülbecézézők
zengőn
legelső
áldott
anyaságod
éncknek
lenni
volna
ó
som

Hiába sirjuk már:
".....sáns lovát akartam!..."
Tűrjük hát meg egymást,
békésen, ha lehet.
Én úgyis tovaszáll,
én meg elmaradok -
Legyünk a válásig
legalább - haverok!...

Haj. Ellet-esszonyom,
kifogtuk mi egymást
cudarulni ki bizony!
No de hát, az eset,
sajnos, már megesezt,
és róla nem tehet
sem ön, sem én.
Ön céda egy kicsit,
én meg balek vagyok -
No látja, kedvesem,
pászol így a dolog.
Minek hát örökké
csak panasza és harag:
hogy ön egy cafka csak,
és engem becsapott,
fűt-fűt ígérgetett,
s még semmit nem adott,
hogy, bizony, önnek én,
sokat én sem adtam...?!
Hiába sirjuk már:
".....sáns lovát akartam!..."
Tűrjük hát meg egymást,
békésen, ha lehet.
Én úgyis tovaszáll,
én meg elmaradok -
Legyünk a válásig
legalább - haverok!...

TREFAK ALIKU

HETI PROGRAM

KÖZGÁZ KLUB:

December 3. 19.30 órakor **KÖZGÁZ FILMKLUB**
 Honvéd mozi Hucijev: Mi, húszévesek

December 6. 19.00 órától **AMATŐR EGYÜTTESEK KLUBJA**
 Közgáz Klub VIDEO 23 Kinizsi utca 2-6.

/Az ART DECO együttes videós estje/

Blade Runner - másfél órás tudományos-fantasztikus film

Koncertfilmek:

Test Department
 Einstürvende Neu Bautel
 Psychic TV
 Joy Division

December 7. 19.00 órától **KÖZGÁZ "JAZZ" KLUB**
 Közgáz Klub Faragó-Lőrinszky duó Kinizsi utca 2-6.
 Grensó Kollektiva

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KLUB:

POLITOLÓGIA KLUB /a Rajk László Szakkollégiummal közös rendezés/

December 3. 19.00 óra Makarenkó u. 20. Vendég:
 Az ifjúság politikai szocializációja Kéri László

KÖZÉP-EURÓPA KLUB

December 4. 19.00 óra Makarenkó u. 20.
 A lengyel közgondolkodás és Közép-Európa
 Vendég: Kiss Gy. Csaba, irodalomtörténész

Felhívás TDK-ra

Határidő: március 3.

Az egyetemi tudományos diáktanács az idén is várja a TDK-kluboktól a következő TDK-dolgozatokat. Az idei egyetemi TDK-konferenciát ideje 1988. április 11-13., a dolgozatok beérkezési határideje 4 példányban március 3. A pályázatra államvizsga-dolgozatok nem adhatók be.

A TDK-díjak: I. díj 3000, II. díj 2000, III. díj 1800, elfogadott, megvédett, de díjat nem nyert dolgozat 600 Ft.

Ezen felül léteznek különdíjak is. Az egyetemi KISZ-bizottság például a következő kategóriákban írt ki különdíjakat:

— A mai magyar politikai rendszer és elemének vizsgálata.

— Az egyetemi ifjúság helyzetének, törekvéseinek, mozgásmainak elemzése.

— A történelmi és nemzeti tudat, a közép-kelet-európai népek együttműködésének kérdései.

— Társadalompolitikai, szociálpolitikai kérdések, lakáskérdés.

— Környezetvédelmi kérdések.

A leadott dolgozatok szerzői oldalanként 10 Ft értékesítési díjban részesülnek. A TDK-dolgozat fontos szempont az ösztöndíjak (népköztársasági és Kiemelt ösztöndíj) az AIESEC-küldetésok elbírálásánál is. A legjobb dolgozatok közül néhány az évenkénti pozsonyi nemzetközi TDK-konferencián is indulhat. Az egyetem az idén nagyobb gondot fog fordítani a legjobb dolgozatok publikálására, értékesítésére, a tanulmányokba való beszámítására, továbbá a TDK-t segítő tanári munka elismerésére.

A dolgozatok előzetes megvitatására az ősz végén kari TDK-konferenciákat is rendeznek.

Az idei konferenciának külön jelentőséget ad, hogy a két évenkénti országos TDK-találkozás közgazdasági szekcióját 1987-ben egyetemenk rendezti. Jó lenne, ha minél több nyitós dolgozat születne.

Eredményes munkát kíván:
 a TDK-tanács